

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 111.394 van 10 oktober 2002
in de zaak A. 118.030/VII-26.047.**

In zake :

1. de LANDSBOND VAN DE ONAFHANKELIJKE ZIEKENFONDSEN,
2. het ONAFHANKELIJK ZIEKENFONDS 501,
3. het ZIEKENFONDS EUROMUT - ONAFHANKELIJK ZIEKENFONDS 509,
4. het ZIEKENFONDS SECUREX 516,
5. het ONAFHANKELIJK ZIEKENFONDS VLAANDEREN 526,

die woonplaats kiezen bij
advocaat J.-P. BUYLE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
A. De Boeckstraat 54

tegen :

1. de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen,
die woonplaats kiest bij
advocaat J. BOURTEMBOURG,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Zwitserlandstraat 24
2. de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Sociale Zaken.

D E R A A D V A N S T A T E , V I I e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen, het Onafhankelijk Ziekenfonds 501, het Ziekenfonds Euromut - Onafhankelijk Ziekenfonds 509, het Ziekenfonds Securex 516 en het Onafhankelijk Ziekenfonds Vlaanderen 526 op 12 maart 2002 hebben ingediend om de nietigverklaring te vorderen van het besluit van 4 februari 2002 van de Raad van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen (hierna "de Controledienst") waarbij de statuten van de maatschappij van onderlinge bijstand "OSD Vlaanderen" slechts gedeeltelijk en onder voorbehoud worden goedgekeurd;

Gezien de memories van antwoord van de verwerende partijen;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur W. WEYMEERSCH, op grond van artikel 4 van het koninklijk besluit van 30 september 1992 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State, in geval van beroep als bedoeld bij artikel 68 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 24 april 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 mei 2002;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaten J.-P. BUYLE en F. VERSPREEUWEN, die verschijnen voor de verzoekende partijen, en van advocaat F. VANDEVOORDE die, loco advocaat J. BOURTEMBOURG verschijnt voor de eerste verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Feitenuiteenzetting

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Bij brief van 20 december 2001 deelt de eerste verzoekende partij aan de eerste verwerende partij mee dat het Onafhankelijk Ziekenfonds 501, Euromut 509, het Ziekenfonds Securex 516, het Onafhankelijk Ziekenfonds Vlaanderen 526 en het (nog niet aangesloten) ziekenfonds Partena 527 een maatschappij van onderlinge bijstand "OSD Vlaanderen" hebben opgericht die vanaf 1 januari 2003 de diensten "thuiszorg" en "uitleendienst voor materiaal" zal

organiseren. In die brief wordt gevraagd de als bijlage ervan gevoegde statuten goed te keuren.

De Controledienst adviseert de Raad van de Controledienst het volgende :

"Betreft : goedkeuring van de statuten van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen' (580/03)

1. Conformiteit van het aanvraagdossier met de formele wettelijke vereisten

In een schrijven van 20 december 2001 diende de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen bij de Controledienst voor de ziekenfondsen een aanvraagdossier in voor de erkenning van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen' (580/03), opgericht door de ziekenfondsen 'Onafhankelijk Ziekenfonds 501' (501), 'EUROMUT Onafhankelijk Ziekenfonds' (509), 'Ziekenfonds SECUREX' (516) en 'Onafhankelijk Ziekenfonds Vlaanderen' (526), op basis van het artikel 43bis van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

In toepassing van het artikel 11 van de wet van 6 augustus 1990 dient de Controledienst zich over deze aanvraag uit te spreken vóór 4 februari 2002 (eerste termijn) of vóór 6 maart 2002 (tweede termijn).

1.1. Bericht van bijeenroeping van de algemene vergaderingen van de onderscheiden ziekenfondsen

In toepassing van het artikel 43bis, § 2, van de wet van 6 augustus 1990, moet de organisatie van een dienst in het kader van een op te richten maatschappij van onderlinge bijstand het voorwerp uitmaken van een beraadslaging van de algemene vergadering van de betrokken ziekenfondsen, die hiertoe speciaal wordt bijeengeroepen. Bovendien moet het bericht van bijeenroeping het volgende vermelden :

- de redenen van de samenwerking;
- de rechten en verplichtingen van de betrokken ziekenfondsen, van hun leden en van de personen te hunnen laste;
- de bestemming van de maatschappelijke fondsen met betrekking tot de desbetreffende diensten;
- de statutenwijzigingen en de nieuwe statuten van de maatschappij van onderlinge bijstand.

Overigens, in toepassing van het artikel 8 van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 tot uitvoering van de artikelen 2, §§ 2 en 3, tweede lid, 14, § 3, en 19, derde en vierde lid, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden, wat de maatschappijen van onderlinge bijstand, bedoeld in artikel 43bis van dezelfde wet betreft, worden de afgevaardigden in de algemene vergadering van de maatschappij van onderlinge bijstand verkozen door de algemene vergadering van de onderscheiden aangesloten ziekenfondsen. Het aantal afgevaardigden per ziekenfonds en de kiesbaarheidsvoorwaarden zijn omschreven in de artikelen 4 tot en met 9 van voormeld koninklijk besluit.

De leden van de Raad vinden in de bijlage 1 een tabel waarin, per ziekenfonds, de mate van naleving van de bovenvermelde wettelijke en reglementaire bepalingen wordt weergegeven.

1.2. Algemene vergaderingen van de ziekenfondsen

De algemene vergaderingen dienen vervolgens :

- zich uit te spreken omtrent de aansluiting bij de maatschappij van onderlinge bijstand;

- de ontwerpstatuten van de maatschappij van onderlinge bijstand goed te keuren;
- de vertegenwoordigers in de algemene vergadering van de maatschappij te kiezen.

De tabel in de bijlage 1 geeft eveneens de mate van naleving van deze drie verplichtingen weer.

1.3. Algemene vergadering van de landsbond

Het artikel 43bis, § 3, van de wet van 6 augustus 1990 bepaalt dat de groepering van diensten van ziekenfondsen moet worden goedgekeurd door de algemene vergadering van de landsbond waartoe zij behoren.

De algemene vergadering van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen heeft de oprichting van de maatschappij van onderlinge bijstand goedgekeurd in zijn zitting van 23 november 2001.

1.4. Raad van bestuur van de landsbond

Het artikel 4bis van de wet van 6 augustus 1990 schrijft voor dat een ziekenfonds een dienst bedoeld in artikel 3, eerste lid, b) en c), slechts mag inrichten op voorwaarde dat het vooraf met het oog hierop de goedkeuring van de raad van bestuur van de landsbond waarbij het is aangesloten, heeft verkregen.

De raad van bestuur van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen heeft in zijn zitting van 26 oktober 2001 de oprichting van de diensten 'thuiszorg' en 'uitleendienst van materiaal' goedgekeurd.

1.5. Conformiteit van de georganiseerde diensten met de artikelen 2 en 3 van de wet van 6 augustus 1990

Overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van de wet van 6 augustus 1990 die de doelstellingen van de ziekenfondsen omschrijven, moeten de door hen georganiseerde diensten beantwoorden aan het begrip 'gezondheid', zoals omschreven door het Arbitragehof in zijn arrest 23/92 van 2 april 1992, namelijk de bevordering van het fysiek, psychisch en sociaal welzijn beogen.

De diensten georganiseerd door de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen', 'coördinatie van de thuiszorg' en 'uitleendienst voor materiaal', beantwoorden wel degelijk aan deze wettelijke opdrachten.

2. Artikelsgewijze bespreking

Vooreerst wordt opgemerkt dat de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen in zijn schrijven van 20 december 2001 meedeelt dat in tegenstelling tot wat vermeld staat in de statuten, 'PARTENA-Onafhankelijk Ziekenfonds' (527) beslist heeft om nog niet toe te treden tot de maatschappij van onderlinge bijstand, gezien de moeilijkheid om een algemene vergadering bijeen te roepen op het einde van 2001. De toetreding van dit ziekenfonds zal overeenkomstig de in artikel 5 van de statuten opgenomen procedure pas gebeuren in de loop van de maand juni van 2002. Bijgevolg kunnen de statuten goedgekeurd worden op voorwaarde dat de vermelding van dit ziekenfonds in de statuten aangepast wordt in de zin dat het ziekenfonds 'PARTENA-Onafhankelijk Ziekenfonds' (527) geen 'oprichtend ziekenfonds' is, maar een aangesloten ziekenfonds.

Daarnaast dient opgemerkt dat de datum van inwerkingtreding van de statuten van de maatschappij van onderlinge bijstand die zal opgericht worden op 1 juli 2002, 1 januari 2003 betreft. In een onderhoud met de diensten van de Controledienst deelt de maatschappij mee dat er voor de aangesloten ziekenfondsen en hun leden niets verandert, vermits de maatschappij van onderlinge bijstand OSD de vroegere VZW-structuur OSD overneemt. Niettemin, de statuten van de aangesloten ziekenfondsen zullen moeten aangepast worden door onder andere de diensten, georganiseerd door de maatschappij, op te nemen.

Bovendien dient er op gewezen dat de algemene vergaderingen van de ziekenfondsen 501 en 516, alsmede de raad van bestuur van de Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen er mee akkoord gaan om in geval van

weigering van de statuten van de maatschappij door de Controledienst, een beroep in te stellen bij de Raad van State.

Wat de statuten zelf betreft, dient het volgende te worden opgemerkt :

2.1. algemene opmerkingen

- artikel 1 (benaming van de maatschappij van onderlinge bijstand) :
de benaming van de maatschappij 'OSD Vlaanderen' dient minstens eenmaal voluit te worden opgenomen in de statuten;
- artikelen 12, 13, 15, 16, 17 en 18 (verkiezing van de algemene vergadering) :
de bepaling van de modaliteiten van de verkiezing van de afgevaardigden in de algemene vergadering van de maatschappij van onderlinge bijstand behoort tot de bevoegdheid van de onderscheiden aangesloten ziekenfondsen omdat het de algemene vergaderingen van deze ziekenfondsen zijn die de leden van de algemene vergadering van de maatschappij verkiezen (artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000);
- artikel 22 (besprekingen van de raad van bestuur) :
dit artikel (werking van de raad van bestuur) hoort eerder thuis in een huishoudelijk reglement dan in de statuten;
- artikel 26 (samenstelling van de raad van bestuur) :
het tweede lid bepaalt dat de raad van bestuur een penningmeester en een secretaris kiest die niet noodzakelijk lid hoeven te zijn van de raad van bestuur. Hierbij dient door de maatschappij te worden verduidelijkt wat de functie van penningmeester en secretaris binnen een raad van bestuur inhoudt. Bovendien moeten deze functies duidelijk onderscheiden worden van deze uitgeoefend door de personen aangesteld krachtens het artikel 25 van de wet van 6 augustus 1990;
- artikel 27 (mandaat van bestuurder) :
in dit artikel wordt onder andere bepaald dat de algemene vergadering het bedrag van eventuele presentiegelden vaststelt en er mogelijk in de terugbetaling van gemaakte onkosten voorzien wordt. Evenwel, op basis van het artikel 9, § 1, 9°, van de wet van 6 augustus 1990 moeten in dat geval de statuten van de maatschappij de vergoedingen die eventueel aan de bestuurders worden toegekend, vermelden.
- artikel 32 (verkiezing van de raad van bestuur) :
ofschoon in het eerste lid van dit artikel verwezen wordt naar de eventuele vervanging van bestuurders door aanduiding van personen die hun mandaat beëindigen, wordt nergens in de statuten bepaald hoe deze plaatsvervangers worden verkozen (artikel 12, § 3, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000).
In het vijfde lid wordt voorzien dat bij verlies van hoedanigheid van lid van de algemene vergadering, dit automatisch het einde van het mandaat als lid van de raad van bestuur betreft wanneer het in deze hoedanigheid is dat de bestuurder verkozen werd. Dit kan strijdig zijn met het artikel 20, § 1, eerste lid, van de wet van 6 augustus 1990, dat immers bepaalt dat om lid te kunnen zijn van de raad van bestuur het niet vereist is deel uit te maken van de algemene vergadering. Dit is enkel in het geval dat het verlies van de hoedanigheid van lid van de algemene vergadering als gevolg zou hebben dat het aantal bestuurders, geen deel uitmakend van de algemene vergadering, een vierde overstijgt, zoals voorzien door het artikel 20, § 2, van de wet van 6 augustus 1990, dat het betrokken lid automatisch zijn hoedanigheid van bestuurder zal verliezen;
- artikel 38 (besprekingen van de raad van bestuur) :

in het eerste lid dient verduidelijkt dat behalve in geval van een geheime stemming, de regel van de doorslaggevende stem van de voorzitter bij gelijkheid van stemmen van toepassing is;

- artikel 40 (de voorzitter van de maatschappij van onderlinge bijstand) : in het derde lid dienen de woorden 'hetzij door de voorzitter, hetzij ...' te worden geschrapt op basis van het artikel 21 van de wet van 6 augustus 1990 dat bepaalt dat het de leden van de raad van bestuur zijn die de persoon aanwijzen die als vertegenwoordiger optreedt in onder andere de buitengerechtelijke akten.

De draagwijdte van de vermelding in het vierde lid dat de voorzitter een algemene of bijzondere volmacht kan geven aan een andere bestuurder of aan een lid van het administratief personeel aangaande de vertegenwoordiging van de maatschappij bij de besturen, dient door de maatschappij te worden verduidelijkt;

- artikel 44 (samenstelling van de raad van bestuur) :

De raad van bestuur kan, onder zijn verantwoordelijkheid, de lopende zaken toevertrouwen aan een directiecomité samengesteld uit de voorzitter, de ondervoorzitter, de secretaris, de penningmeester en de bestuurders die hij aanwijst. In dit verband dient opgemerkt dat de secretaris en de penningmeester slechts deel kunnen uitmaken van dit directiecomité als ze de hoedanigheid van verkozen bestuurders hebben (indien ze niet verkozen zijn, kunnen ze het directiecomité enkel met raadgevende stem bijwonen);

- artikelen 45 en 46 (diensten georganiseerd door de maatschappij van onderlinge bijstand) :

overeenkomstig het artikel 9, § 1, 4°, van de wet van 6 augustus 1990 moeten de statuten van de maatschappij de diensten vermelden welke worden georganiseerd, de voordelen die hierbij worden toegekend en de voorwaarden waaronder zij worden verleend, hetgeen hier geenszins het geval is. Bovendien is het eerste lid van het artikel 45 en het tweede lid van het artikel 46 overbodig vermits het een herhaling betreft van hetgeen reeds bepaald is in het artikel 2.

2.2. werkingsgebied - aansluiting van de leden

Deze bepalingen zijn opgenomen in de artikelen 3, tweede lid, 7 en 9, van de statuten :

artikel 3, tweede lid, voorziet dat de maatschappij van onderlinge bijstand zich richt tot al de personen die in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad hun hoofdverblijfplaats hebben;

artikel 7 voorziet dat als leden van de maatschappij van onderlinge bijstand worden beschouwd :

- alle leden van het 'Ziekenfonds 501' en van het 'Ziekenfonds 526' alsook de personen te hunnen laste;
- alle leden van het 'Ziekenfonds 509', van het 'Ziekenfonds 516' en van het 'Ziekenfonds 527' alsook de personen te hunnen laste die hun hoofdverblijfplaats in het Nederlandse taalgebied hebben;
- alle leden van het 'Ziekenfonds 509' van het 'Ziekenfonds 516' en van het 'Ziekenfonds 527' alsook de personen te hunnen laste, die hun hoofdverblijfplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad hebben en die tot de Nederlandse taalrol behoren;

artikel 9 verwijst naar het artikel 7 van de statuten.

De bepaling dat de maatschappij zich enkel richt tot de leden en de personen te hunnen laste van de aangesloten ziekenfondsen die hun hoofdverblijfplaats in het Nederlandse taalgebied hebben of die hun hoofdverblijfplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad hebben en tot de Nederlandse taalrol behoren (het is geenszins duidelijk hoe de maatschappij dit zal nagaan : inderdaad, alleen de betrokken gemeente beschikt via het bevolkingsregister

over deze informatie), is strijdig met het artikel 2, § 1, van de wet van 6 augustus 1990 dat de solidariteit beoogt tussen de leden. Immers, op basis van deze bepaling dient de dienst, aangeboden door de maatschappij van onderlinge bijstand, zich zonder uitzondering te richten tot alle leden van de aangesloten ziekenfondsen (naar analogie van de interpretatie van het artikel 7, § 2, van de wet van 6 augustus 1990 in de zin dat enerzijds, elk ziekenfonds, aangesloten bij een landsbond, dezelfde mogelijkheid moet hebben om aan te sluiten bij een dienst georganiseerd op het niveau van deze landsbond en dat anderzijds, alle leden van een ziekenfonds, dat bij een dergelijke dienst aangesloten is, zich bij deze dienst moeten kunnen aansluiten).

Tevens bevindt er zich een tegenstrijdigheid tussen deze twee artikelen, het artikel 3 heeft het immers enkel over het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, terwijl het artikel 7 er de voorwaarde 'behoren tot de Nederlandse taalrol' aan toevoegt. Hierbij dient opgemerkt dat het niet zeker is dat al deze personen van de ziekenfondsen 501 en 526 hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en tot de Nederlandse taalrol behoren.

Bovendien is het evenmin duidelijk of de ziekenfondsen bij de twee diensten moeten aangesloten zijn.

3. Advies aan de Raad

Aan de Raad wordt geadviseerd zijn goedkeuring te verlenen aan de oprichting, op basis van het artikel 43bis van de wet van 6 augustus 1990, van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen'.

Wat de statuten betreft, wordt de Raad verzocht :

- het artikel 1 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat de benaming van de maatschappij 'OSD Vlaanderen' minstens eenmaal voluit wordt opgenomen in de statuten;
- de artikelen 3, tweede lid, 7 en 9 te weigeren vanwege hun strijdigheid met het artikel 2, § 1, van de wet van 6 augustus 1990;
- de artikelen 12, 13, 15 tot en met 18 te weigeren vanwege hun strijdigheid met het artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000;
- het artikel 22 te weigeren omdat het eerder thuishoort in een huishoudelijk reglement dan in de statuten;
- het artikel 26 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat de functies van penningmeester en secretaris van de raad van bestuur verduidelijkt worden en deze functies duidelijk onderscheiden worden van deze uitgeoefend door de personen aangesteld krachtens het artikel 25 van de wet van 6 augustus 1990;
- het artikel 27 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat de vergoedingen die eventueel aan de bestuurders worden toegekend, conform het artikel 9, § 1, 9°, van de wet van 6 augustus 1990, in de statuten opgenomen worden;
- het artikel 32 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat :
 - in het eerste lid conform het artikel 12, § 3, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 wordt bepaald hoe de plaatsvervangers worden verkozen;
 - in het vijfde lid conform het artikel 20, § 1, eerste lid, van de wet van 6 augustus 1990, bij verlies van hoedanigheid van lid van de algemene vergadering, dit niet automatisch het einde van het mandaat als lid van de raad van bestuur betreft, behalve indien het verlies van de hoedanigheid van lid van de algemene vergadering als gevolg zou hebben dat het aantal bestuurders, geen deel uitmakend

- van de algemene vergadering, een vierde overstijgt, zoals voorzien door het artikel 20, § 2, van de wet van 6 augustus 1990;
- het artikel 38 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat wordt verduidelijkt dat behalve in geval van een geheime stemming, de regel van de doorslaggevende stem van de voorzitter bij gelijkheid van stemmen van toepassing is;
 - het artikel 40 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat :
 - in het derde lid conform het artikel 21 van de wet van 6 augustus 1990 de woorden 'hetzij door de voorzitter, hetzij ...' worden geschrapt omdat dit tot de bevoegdheid behoort van de leden van de raad van bestuur;
 - in het vierde lid de vermelding dat de voorzitter een algemene of bijzondere volmacht kan geven aan een andere bestuurder of aan een lid van het administratief personeel aangaande de vertegenwoordiging van de maatschappij bij de besturen, wordt verduidelijkt;
 - het artikel 44 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat wordt verduidelijkt dat de secretaris en de penningmeester slechts deel kunnen uitmaken van het directiecomité als ze de hoedanigheid van verkozen bestuurders hebben, zoniet wonen ze het directiecomité bij met raadgevende stem;
 - de artikelen 45 en 46 te weigeren vanwege hun strijdigheid met het artikel 9, § 1, 4°, van de wet van 6 augustus 1990.

Ziekenfondsen	501	509	516	526
Bericht van bijeenroeping				
Bijzondere algemene vergadering	neen	neen	neen	neen
Vermeldingen	ja	ja	neen	ja
Verkiezing afgevaardigden algemene vergadering van de M.O.B.	ja	neen	neen	ja
Algemene vergadering				
Datum van de algemene vergadering	08.11.-01	24.10-.01	11.10-.01	22.11.01
Beslissing deelname M.O.B.	ja	ja	ja	ja
Goedkeuring statuten van de M.O.B.	neen	ja	ja	ja
Verkiezing afgevaardigden vergadering van de M.O.B.	ja	neen	neen	ja

1.2. Op 4 februari 2002 neemt de Raad van de Controledienst de bestreden beslissing. Deze luidt als volgt :

'Goedkeuring van de statuten van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen' (580/03 - doc. 02/12/D2/A.

De Raad keurt de oprichting, op basis van het artikel 43bis van de wet van 6 augustus 1990, van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen' goed.

Wat de statuten betreft, beslist de Raad :

- het artikel 1 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat de benaming van de maatschappij 'OSD Vlaanderen' minstens eenmaal voluit wordt opgenomen in de statuten;
- de artikelen 3, tweede lid, 7 en 9 te weigeren vanwege hun strijdigheid met het artikel 2, § 1, van de wet van 6 augustus 1990;
- de artikelen 12, 13, 15 tot en met 18 te weigeren vanwege hun strijdigheid met het artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000;
- het artikel 22 te weigeren omdat het eerder thuishoort in een huishoudelijk reglement dan in de statuten;
- het artikel 26 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat de functies van penningmeester en secretaris van de raad van bestuur verduidelijkt worden en deze functies duidelijk onderscheiden worden van deze uitgeoefend door de personen aangesteld krachtens het artikel 25 van de wet van 6 augustus 1990;
- het artikel 27 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat de vergoedingen die eventueel aan de bestuurders worden toegekend, conform het artikel 9, § 1, 9°, van de wet van 6 augustus 1990, in de statuten opgenomen worden;
- het artikel 32 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat :
 - in het eerste lid conform het artikel 12, § 3, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 wordt bepaald hoe de plaatsvervangers worden verkozen;
 - in het vijfde lid conform, het artikel 20, § 1, eerste lid, van de wet van 6 augustus 1990, bij verlies van hoedanigheid van lid van de algemene vergadering, dit niet automatisch het einde van het mandaat als lid van de raad van bestuur betreft, behalve indien het verlies van de hoedanigheid van lid van de algemene vergadering als gevolg zou hebben dat het aantal bestuurders, geen deel uitmakend van de algemene vergadering, een vierde overstijgt, zoals voorzien door het artikel 20, § 2, van de wet van 6 augustus 1990;
- het artikel 38 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat wordt verduidelijkt dat behalve in geval van een geheime stemming, de regel van de doorslaggevende stem van de voorzitter bij gelijkheid van stemmen van toepassing is; het artikel 40 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat :
 - in het derde lid conform het artikel 21 van de wet van 6 augustus 1990 de woorden 'hetzij door de voorzitter, hetzij ...' worden geschrapt omdat dit tot de bevoegdheid behoort van de leden van de raad van bestuur;

- in het vierde lid de vermelding dat de voorzitter een algemene of bijzondere volmacht kan geven aan een andere bestuurder of aan een lid van het administratief personeel aangaande de vertegenwoordiging van de maatschappij bij de besturen, wordt verduidelijkt;
- het artikel 44 goed te keuren onder voorbehoud dat de volgende algemene vergadering dit artikel aanpast in de zin dat wordt verduidelijkt dat de secretaris en de penningmeester slechts deel kunnen uitmaken van het directiecomité als ze de hoedanigheid van verkozen bestuurders hebben, zoniet wonen ze het directiecomité bij met raadgevende stem;
- de artikelen 45 en 46 te weigeren vanwege hun strijdigheid met het artikel 9, § 1, 4°, van de wet van 6 augustus 1990”.

1.3. De verzoekende partijen worden, met uitzondering van de eerste verzoekende partij, bij ter post aangetekende brieven van 25 februari 2002 in kennis gesteld van de genomen beslissing. De eerste verzoekende partij wordt bij ter post aangetekende brief van 1 maart 2002 in kennis gesteld van diezelfde beslissing. In de brieven waarmee de kennisgeving gebeurt staat het volgende te lezen :

“Betreft : goedkeuring van de oprichting en van de statuten van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen' (580/03)

Mijnheer de Voorzitter,

Hierbij heb ik de eer u mede te delen dat de Raad van de Controledienst in zijn zitting van 4 februari 2002 en overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 11 en 43bis van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, de oprichting vanaf 1 juli 2002, van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen' (580/03) met het oog op de organisatie van de diensten 'coördinatie van de thuiszorg' en 'uitleendienst voor materiaal' goedkeurde.

Bovendien, wat de statuten betreft van de maatschappij van onderling bijstand 'OSD Vlaanderen', van toepassing vanaf 1 januari 2003, heeft de Raad beslist :

1. de volgende artikelen niet goed te keuren omwille van de volgende redenen :

- de artikelen 3, tweede lid, 7 en 9, vanwege hun strijdigheid met het artikel 2, § 1, van de wet van 6 augustus 1990 omdat de dienst, aangeboden door de maatschappij van onderlinge bijstand, zich zonder uitzondering dient te richten tot alle leden van de aangesloten ziekenfondsen. Tevens bevindt er zich een tegenstrijdigheid tussen de artikelen 3 en 7 (het artikel 3 heeft het immers enkel over het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, terwijl het artikel 7 er de voorwaarde 'behoren tot de Nederlandse taalrol' aan toevoegt). Hierbij dient opgemerkt dat het niet zeker is dat al deze personen van de ziekenfondsen 501 en 526 hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en tot de Nederlandse taalrol behoren. Tenslotte is het evenmin duidelijk of de ziekenfondsen bij de twee diensten moeten aangesloten zijn;
- de artikelen 12, 13, 15 tot en met 18, vanwege hun strijdigheid met het artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 tot uitvoering van de artikelen 2, §§ 2 en 3, tweede lid, 14, § 3, en 19, derde en vierde lid, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, wat de maatschappijen van onderlinge bijstand, bedoeld in artikel 43bis van dezelfde wet betreft.

Immers, de bepaling van de modaliteiten van de verkiezing van de afgevaardigden in de algemene vergadering van de maatschappij van onderlinge bijstand behoort tot de bevoegdheid van de onderscheiden aangesloten ziekenfondsen omdat het de algemene vergaderingen van deze ziekenfondsen zijn die de leden van de algemene vergadering van de maatschappij verkiezen;

- het artikel 22 aangaande de werking van de raad van bestuur omdat het eerder thuishoort in een huishoudelijk reglement dan in de statuten;
 - de artikelen 45 en 46 omdat overeenkomstig het artikel 9, § 1, 4°, van de wet van 6 augustus 1990, de statuten van de maatschappij de diensten moeten vermelden welke worden georganiseerd, de voordelen die hierbij worden toegekend en de voorwaarden waaronder zij worden verleend;
2. de volgende artikelen goed te keuren onder voorbehoud dat ze in de volgende algemene vergadering, in de zin hierna beschreven, aangepast worden :

- in het artikel 1 de benaming van de maatschappij van onderlinge bijstand 'OSD Vlaanderen' minstens eenmaal voluit wordt opgenomen;
- in het artikel 26 de functies van penningmeester en secretaris van de raad van bestuur verduidelijkt worden en deze functies duidelijk onderscheiden worden van deze uitgeoefend door de personen aangesteld krachtens het artikel 25 van de wet van 6 augustus 1990;
- in het artikel 27, conform het artikel 9, § 1, 9°, van de wet van 6 augustus 1990, de vergoedingen worden opgenomen die eventueel aan de bestuurders worden toegekend;
- in het artikel 32, eerste lid, conform het artikel 12, § 3, van het voormelde koninklijk besluit van 5 oktober 2000, wordt bepaald hoe de plaatsvervangers worden verkozen en in het vijfde lid, conform het artikel 20, § 1, van de wet van 6 augustus 1990, wordt verduidelijkt dat het verlies van hoedanigheid van lid van de algemene vergadering, niet automatisch het einde van het mandaat als lid van de raad van bestuur inhoudt, behalve indien het verlies van de hoedanigheid van lid van de algemene vergadering als gevolg zou hebben dat het aantal bestuurders die door het ziekenfonds worden bezoldigd, een vierde overstijgt zoals voorzien door het artikel 20, § 2, van de wet van 6 augustus 1990;
- in het artikel 38 wordt verduidelijkt dat behalve in geval van een geheime stemming, de regel van de doorslaggevende stem van de voorzitter bij gelijkheid van stemmen van toepassing is;
- in het artikel 40, derde lid, conform het artikel 21 van de wet van 6 augustus 1990, de woorden 'hetzij door de voorzitter, hetzij ...' worden geschrapt omdat dit tot de bevoegdheid behoort van de leden van de raad van bestuur en in het vierde lid de vermelding dat de voorzitter een algemene of bijzondere volmacht kan geven aan een andere bestuurder of aan een lid van het administratief personeel aangaande de vertegenwoordiging van de maatschappij bij de besturen, wordt verduidelijkt;
- in het artikel 44 wordt verduidelijkt dat de secretaris en de penningmeester slechts deel kunnen uitmaken van het directiecomité als ze de hoedanigheid van verkozen bestuurders hebben en zij zoniet het directiecomité slechts kunnen bijwonen met raadgevende stem.

Alle betwistingen inzake beslissingen, genomen ter uitvoering van artikel 11 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en van haar uitvoeringsbesluiten, maken het voorwerp uit van een beroep bij de Raad van State, dat moet ingediend worden binnen de vijftien dagen van de kennisgeving van deze beslissing en volgens de procedure bedoeld door en krachtens het artikel 68 van voornoemde wet van 6 augustus 1990";

2. Wettelijk en reglementair kader

Overwegende dat het wettelijk en reglementair kader van de zaak als volgt kan worden geschetst :

2.1. Artikel 43bis werd in de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen ingevoegd bij artikel 130, van de wet van 22 februari 1998 houdende sociale bepalingen (B.S. 3 maart 1998) en werd nadien gewijzigd bij artikel 151, van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen (B.S. 31 augustus 2000). Het aldus gewijzigde en op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissingen van toepassing zijnde artikel 43bis, luidt als volgt :

“Art. 43bis. § 1. Ziekenfondsen die deel uitmaken van éénzelfde landsbond, kunnen voor de uitvoering van sommige taken bedoeld in artikel 3, en zonder afbreuk te doen van artikel 3, tweede lid, bepaalde diensten samen organiseren of groeperen in een nieuwe op te richten entiteit onder de vorm van een maatschappij van onderlinge bijstand.

§ 2. Deze vorm van samenwerking maakt het voorwerp uit van een beraadslaging van de algemene vergadering van de betrokken ziekenfondsen, die hiertoe speciaal wordt bijeengeroepen. De bepalingen van de artikelen 10, 11 en 12, zijn hierop van toepassing.

Het bericht van bijeenroeping vermeldt :

1° de redenen van de samenwerking;

2° de rechten en verplichtingen van de betrokken ziekenfondsen, van hun leden en van de personen te hunnen laste;

3° de bestemming van de maatschappelijke fondsen met betrekking tot de desbetreffende diensten;

4° de statutenwijzigingen en de nieuwe statuten van de Maatschappij van Onderlinge Bijstand.

§ 3. De groepering van diensten van ziekenfondsen moet worden goedgekeurd door de algemene vergadering van de landsbond waartoe zij behoren.

§ 4. Onder voorbehoud van de goedkeuring van de statuten door de controledienst, treedt de oprichting van een Maatschappij van Onderlinge Bijstand, krachtens dit artikel, in werking op de eerste dag van de vijfde maand die volgt op het verzenden van de statuten aan de controledienst.

De statuten kunnen evenwel een datum van inwerkingtreding vastleggen die na de in het eerste lid bedoelde datum valt, voorzover deze met de eerste dag van een maand overeenstemt en niet later valt dan de tiende maand die volgt op het verzenden van voornoemde statuten aan de controledienst.”

2.2. Die bepaling moet het mogelijk maken samenwerkingsverbanden te creëren tussen ziekenfondsen behorende tot eenzelfde landsbond voor de organisatie van sommige diensten binnen de vrije en aanvullende verzekering onder toezicht van de Controledienst (Gedr. St., KAMER, 8 december 1997, st. 1184/14 - 96/97, p. 6 en 7). Die samenwerking moet gebeuren met naleving van de statuten en

de rechten en verplichtingen van de ziekenfondsen in het algemeen (Gedr. St., KAMER, 8 december 1997, st. 1184/14 - 96/97, p. 39 en 40).

Die mogelijkheid bestond voordien niet, waardoor samenwerkingsverbanden tussen ziekenfondsen behorende tot eenzelfde landsbond hun toevlucht zochten tot de v.z.w.-structuur. (Gedr. St., KAMER, 10 september 1997, st. 1184/1 - 96/97, p. 22)

2.3. Op 31 oktober 2000 verschijnt in het Belgisch Staatsblad het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 tot uitvoering van artikel 2, §§ 2 en 3, tweede lid, 14, § 3 en 19, derde en vierde lid, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, wat de maatschappijen van onderlinge bijstand, bedoeld in artikel 43bis, van dezelfde wet, betreft;

3. Gegrondheid van het beroep

3.1. Eerste middel

3.1.1. Standpunten van de partijen

Overwegende dat het eerste middel, en het verweer ertegen, als volgt luiden :

3.1.1.1. Het **eerste middel** is afgeleid uit de schending van artikel 2 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, en van het vertrouwens- en redelijkheidsbeginsel,

"Doordat het bestreden besluit in een eerste punt de artikelen 3, tweede lid, 7 en 9 weigert goed te keuren vanwege enerzijds hun strijdigheid met het artikel 2 § 1, van de Wet van 6 augustus 1990 omdat de dienst aangeboden door de maatschappij van onderlinge bijstand, zich zonder uitzondering dient te richten tot alle leden van de aangesloten ziekenfondsen en vanwege anderzijds de tegenstrijdigheid tussen de artikelen 3 en 7, aangezien artikel 3 het heeft over een 'tweetalig gebied Brussel Hoofdstad' en artikel 7 er als voorwaarde 'behoren tot de Nederlandse taalrol' aan toevoegt. De Controledienst merkt hierbij op dat het niet zeker is dat alle personen van de ziekenfondsen 501 en 526 hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en tot de Nederlandse taalrol behoren;

Terwijl, eerste onderdeel, artikel 2, § 1 van de Wet van 6 augustus 1990 betreffende ziekenfondsen en de landsbonden luidt :

'De ziekenfondsen zijn verenigingen van natuurlijke personen die het bevorderen van het fysiek, psychisch en sociaal welzijn als streefdoel

hebben in een geest van voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit. Zij oefenen hun activiteiten uit zonder winstoogmerk';

De bestreden beslissing steunt op het solidariteitsbeginsel zoals bepaald in artikel 2 §1 van de Wet van 6 augustus 1990. Dit artikel beoogt echter enkel een definitie te geven aan het begrip 'ziekenfondsen'. Solidariteit is dus zowel in deze wetsbepaling als in de memorie van toelichting, slechts één van de middelen om het doel van het ziekenfonds, de bevordering van de gezondheid, te realiseren. Er wordt hier een zeer algemene omschrijving gegeven waarvan de toetsing door de Controledienst slechts zeer marginaal kan zijn, zonder zich in te laten met de wijze waarop ieder ziekenfonds concreet inhoud geeft aan de begrippen 'fysiek, psychisch en sociaal welzijn', en anderzijds de begrippen 'voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit'. Het legaliteitsbeginsel, de vrijheid van vereniging en de vrijheid van statutaire doelomschrijving verzetten zich er tegen dat de Controledienst zich in de plaats zou stellen van de ziekenfondsen in de bepaling van de wijze waarop zij inhoud geven aan hun maatschappelijk doel. Uit de voorbereidende werken blijkt dat de wetgever aan de begrippen 'voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit' geen concrete inhoud heeft gegeven. De memorie van toelichting luidt :

'De notie van onderlinge hulp verwijst naar de solidariteit die bestaat tussen de leden van een ziekenfonds. Opgemerkt dient te worden dat de onderlinge hulp niet noodzakelijk inhoudt dat alle leden verplicht zijn tot alle diensten die een ziekenfonds inricht, toe te treden. Er is ook geen bezwaar dat een ziekenfonds diensten zou inrichten die zich enkel richten tot een bepaalde categorie van leden.'

De voorbereidende werken preciseren dat rekening dient gehouden te worden met de eventuele risico's en dat men bijdragen betaalt om de financiële gevolgen zo goed mogelijk op te vangen. In de praktijk blijkt derhalve dat de bijdrage wordt aangepast aan een hele reeks van criteria die de facto afbreuk doen aan het begrip van solidariteit;

De stelling dat binnen eenzelfde ziekenfonds de modaliteiten voor de thuisverzorging en de lening van materiaal, hoe ze worden georganiseerd en tegen welke bijdrage, niet verschillend mogen zijn naargelang hun categorie van lid, in casu al dan niet behorende tot de Nederlandse taalrol, heeft dan ook geen wettelijke grondslag;

De begrippen 'voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit' laten niet toe een concrete wettige controle uit te oefenen op de organisatie van de diensten. De invulling van deze begrippen 'voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit' is de taak van de Algemene Vergadering van de ziekenfondsen en bij delegatie van de Raad van Bestuur. Het is de Algemene Vergadering die de diensten vastlegt die worden georganiseerd, de voordelen die daarbij worden toegekend, de voorwaarden waaronder ze worden verleend en het bedrag van de door de leden te storten bijdragen. De beslissingen van de beleidsorganen van het ziekenfonds, die met inspraak van alle leden tot stand zijn gekomen, kunnen niet zomaar terzijde worden geschoven door de visie van de Controledienst inzake het begrip solidariteit. De samenstelling van de Controledienst doet immers duidelijk blijken dat de wetgever beoogd heeft een financiële, actuariële en juridische controle te organiseren op de werking van de ziekenfondsen en geen beleidscontrole;

Terwijl, tweede onderdeel dat de bestreden beslissing van de Controledienst in strijd is met het vertrouwens- en het redelijkheidsbeginsel;

In het kader van het systeem van de elektronische gegevensuitwisseling (Project EGUS) heeft de Controledienst de intentie in het programma EGUS een nieuwe applicatie 'Bijdragen' te creëren waarbij een minimale standaardisering wordt beoogd. In bijlage 2 'voorstel tot standaardisering van de ledencategorieën' wordt voor de verplichte bijdragen een onderscheid voorzien volgens de taalgroep waartoe de leden behoren :

'Wanneer er een verschil in bijdragen of diensten is tussen beide taalgroepen dient een aparte tabel per taalgroep te worden opgemaakt'.

Deze tekst erkent dus duidelijk de mogelijkheid om de diensten en bijdragen op te splitsen naargelang de taalgroep waartoe de leden behoren. Zo wordt tevens in de tekst verwezen naar de ziekenfonds 100 waar met twee verschillende tabellen wordt gewerkt, door twee types van dienstverlening op nationaal niveau ('Entraide Féminine' en 'Aide au malade') onder te verdelen naargelang de taalgroep waartoe de leden behoren;

Luidens het in dit document geformuleerd standpunt, mocht verzoekster redelijkerwijze vertrouwen op de toezeggingen die de Controledienst had gedaan, m.n. dat de hoogte van de bijdragen verschillend kan zijn naargelang de categorie van rechthebbenden. De bestreden beslissing van de Controledienst is dan ook volkomen in strijd met het vertrouwens- en het redelijkheidsbeginsel door te stellen dat de modulering van de bijdragen, die de verzoekende partij heeft voorgesteld in strijd is met het solidariteitsbeginsel. De controledienst wijkt immers af van zijn vaste gedragslijn die objectieve verschillen toestaat. Verzoekende partijen worden aldus in hun vertrouwen omtrent de bestuurlijke interpretaties van de Controledienst geschonden. Het vertrouwensbeginsel wordt hier aangetast.

Terwijl, derde onderdeel, het Arbitragehof heeft geoordeeld in een arrest van 2 april 1992 dat niets belet dat op diverse ledencategorieën verschillende bijdragen kunnen worden toegepast op voorwaarde dat deze differentiatie op objectieve gegevens berust. Deze objectieve verschillen zijn diegene die steunen op een éénvormige toepassing van de wet. Zij omvatten in casu het aantal werklozen, de demografische en familiale structuur evenals de lonen. Hieruit dient worden afgeleid dat wanneer objectieve elementen voorhanden zijn, een verschillende behandeling tussen de bepaalde groepen leden mogelijk kan zijn, voor zover evenwel de dienstverlening mogelijk blijft, zij het niet enkel via de MOB OSD Vlaanderen maar ook via de CIAS in Wallonië. Aangezien de coördinatie van de thuiszorg in toenemende mate wordt gecommunautariseerd, evolueert deze materie ook in twee snelheden. Met de oprichting van MOB Vlaanderen wordt de organisatie van de dienstverlening eerder aangepast aan de communautarisatie met het oog op de waarborg van het financiële evenwicht dat hen wordt opgelegd voor elk product van aanvullende verzekering die zij aanbieden;

Terwijl, vierde onderdeel, dat er zich geenszins een tegenstrijdigheid bevindt tussen de artikels 3 en 7 van de statuten, aangezien artikel 7 een loutere precisering is van artikel 3;

De bestreden beslissing geeft geenszins aan (en zou ook niet kunnen aangeven) dat de voorgestelde artikels 3 en 7 strijdig zijn met de wet dat het financieel evenwicht van de betrokken diensten in gevaar brengt, terwijl geen enkele wettelijke bepaling aan de Controledienst de bevoegdheid geeft de statuten te weigeren met de enkele verwijzing naar :

- een vermeende tegenstrijdigheid tussen artikel 3 en 7,
- een opmerking dat het niet zeker is dat al deze personen van de ziekenfondsen 501 en 526 hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en tot de Nederlandse taalrol behoren;
- een opmerking dat het evenmin duidelijk is of de ziekenfondsen bij de twee diensten moeten zijn aangesloten";

1. Het kan niet betwist worden dat de Ziekenfondsen verenigingen zijn van natuurlijke personen die volgens artikel 2, § 1 van de wet van 6 augustus 1990 als streefdoel hebben het fysiek, psychisch en sociaal welzijn te bevorderen 'in een geest van voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit'.

Men begrijpt aldus met moeite de redenering van de verzoekende partij wanneer zij voorhoudt dat de begrippen 'voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit' niet toelaten dat een controle wordt doorgevoerd op de organisatie van de diensten.

Moet er aan herinnerd worden dat de Controledienst krachtens artikel 52, 1° van de wet meer bepaald tot opdracht heeft erover te waken dat de door de Ziekenfondsen ingestelde diensten en activiteiten overeenkomstig zijn aan de bepalingen van de artikelen 2, 3 en 7 van de wet ?

Moet er tevens aan herinnerd worden dat de statuten van een Ziekenfonds of van een Landsbond onderworpen zijn aan de goedkeuring van de Controledienst ?

Het eerste onderdeel van het middel is dus ontdaan van elke gegrondheid daar waar zij schijnt het beginsel van controle te betwisten.

De vraag is geenszins te weten of er terzake een controle ter goedkeuring moest worden uitgevoerd of niet. Ze moest worden uitgevoerd.

De wijze waarop ze werd uitgevoerd en de redenen ingeroepen door de tegenpartij maken een andere grief uit.

2. De tegenpartij heeft nooit aanvaard of gesuggereerd dat zij een uitsluiting zou kunnen aanvaarden van de toegang tot de diensten aangeboden door een Ziekenfonds op grond van de taal.

Wanneer er sprake is van een programma EGUS, of meer bepaald van een ontwerp van programma, dan is er sprake van een methode tot financiële overdracht die niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing van de Raad van tegenpartij.

Dit ontwerp voorziet dat er twee verschillende groepen diensten worden georganiseerd in functie van de territoriale districten gedekt door het Ziekenfonds, op voorwaarde nochtans dat het totaal van de bijdragen gelijk zou zijn van elk van de twee groepen diensten.

Niet alleen heeft de Raad van de tegenpartij zich in dat verband niet uitgesproken, maar bovendien kan men niet ernstig de organisatie van methodes voor financiële overdrachten in functie van de territoriale districten gedekt door het Ziekenfonds vergelijken met uitsluitingen van diensten in functie van de taal.

Het middel is ontdaan van elke gegrondheid daar waar zij een schending van het vertrouwensbeginsel inroept.

3. Het door de verzoekende partij ingeroepen arrest van het Arbitragehof duidt aan dat het wettelijk kader niet verhindert dat er categorieën van verzekerden zouden worden ingesteld die worden onderworpen aan verschillende premies en genieten van verschillende waarborgen, op voorwaarde dat het onderscheid berust op objectieve gegevens, zoals de mate van het risico gedekt door de verplichte ziekte en invaliditeitsverzekering, de uitoefening van een professionele activiteit door elk van de echtgenoten of de familiale situatie van de verzekerde (zie arrest n° 23/92 van 2 april 1992, B.10.4, al. 2).

Het arrest 102/2001 van 13 juli 2001 bevestigt dat het concept van 'onderlinge bijstand' niet impliceert dat alle leden van een Ziekenfonds moeten aansluiten bij alle georganiseerde diensten; de aanvullende verzekering impliceert dat de bijdragen voor bepaalde van deze diensten facultatief zijn.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aangeven, is de vraag die zich terzake stelt niet te weten of het mogelijk is verschillende bijdragen te voorzien, gebaseerd op objectieve criteria of het vlak van de risico's. De vraag betreft de uitsluiting van bepaalde leden van de diensten die worden aangeboden omwille van hun taalrol.

De verzoekende partijen benadrukken ten onrechte dat het zou passen zich terzake aan te passen aan een objectief verschil, zijnde de verschillende wetgevingen die zouden kunnen worden toegepast in de Gemeenschappen.

Ook al wordt verwezen naar het decreet van 30 maart 1999 houdende organisatie van de zorgverzekering, toch voorziet dit decreet in haar artikel 4 dat elke persoon die zijn woonplaats heeft in het Nederlandse taalgebied zich moet aansluiten bij een zorgkas.

Een persoon die zijn woonplaats heeft in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad heeft de mogelijkheid zich aan te sluiten bij een dergelijke zorgkas.

Men ziet dat de voorwaarde territoriaal is en niet op grond van taal; een Franstalige die zijn woonplaats heeft in het Nederlands taalgebied is bijvoorbeeld gehouden zich aan te sluiten; een Franstalige die zijn woonplaats heeft in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad mag zich aansluiten.

Men vraagt zich dus af wat het objectief en relevant criterium is voor het onderscheid dat de verzoekende partijen wensen in te roepen.

Artikel 7, § 2 van de wet van 6 augustus 1990 stelt dat de Landsbonden ten voordele van de leden van alle of van bepaalde Ziekenfondsen die bij hen zijn aangesloten, één of meerdere diensten bedoeld in artikel 3, b en c van deze wet mogen organiseren.

De tegenpartij mag redelijkerwijze uit deze bepaling en de omstandigheden dat de ziekenfondsen hun activiteiten uitoefenen 'in een geest van solidariteit' afleiden dat alle Ziekenfondsen van een Bond zich moeten kunnen aansluiten bij een door haar georganiseerde dienst en dat een dergelijke dienst toegankelijk moet zijn voor alle leden van de aangesloten Ziekenfondsen aan dezelfde voorwaarden, tenzij er uiteraard verschillen in factoren van objectieve risico's bestaan.

Wat toepasselijk is voor een Landsbond, moet ook worden toegepast wanneer de samenwerkingen in de zin van artikel 43bis van de wet van 6 augustus 1990 moeten worden vastgesteld.

Het grondwettelijk beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie verzet zich er tegen dat de toegang tot bepaalde diensten aangeboden door een maatschappij voor onderlinge bijstand zou worden voorbehouden voor de aangeslotenen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Franstalig zouden zijn, terwijl de Franstaligen die hun woonplaats hebben in het Nederlands taalgebied niet uitgesloten zouden zijn van deze dienst.

Artikel 3, lid 2 van de tot goedkeuring onderworpen statuten voorzagt wel degelijk een dienst gericht op alle personen die hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlands taalgebied of binnen het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad.

Artikel 7, 3° van de statuten bepaalt dat zij leden zijn van de maatschappij van onderlinge bijstand, de leden van de drie ziekenfondsen die hun hoofdverblijfplaats hebben in het tweetalig gebied van Brussel Hoofdstad 'en die tot de Nederlandse taalrol behoren'.

Er bestaat uiteraard een tegenstrijdigheid tussen het feit zich te richten tot de personen die hun woonplaats hebben in het gebied van Brussel Hoofdstad, terwijl de toegang wordt beperkt tot degenen die tot de Nederlandse taalrol behoren.

Hieraan moet worden toegevoegd dat alle leden van de ziekenfondsen 501 en 526 leden zijn van de maatschappij waarvan niet vaststaat dat zij hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlands taalgebied of in het gebied van Brussel Hoofdstad en dat zij behoren tot de Nederlandse taalrol.

Men zal opmerken dat de verzoekende partijen evenmin aanduiden indien alle ziekenfondsen aangesloten zijn aan de twee aangeboden diensten”.

3.1.1.3. De **tweede verwerende partij** verwijst naar de argumenten, zoals ze zijn uiteengezet door de eerste verwerende partij;

3.1.2. Bespreking

Overwegende dat de bovenstaande argumenten als volgt worden beoordeeld :

3.1.2.1. De in het middel bedoelde door de Controledienst niet goedgekeurde artikelen 3, tweede lid, 7 en 9, van de statuten van de maatschappij voor onderlinge bijstand “OSD Vlaanderen” luiden als volgt :

"Artikel 3
(...)

De Maatschappij van Onderlinge Bijstand richt zich tot al de personen die in het Nederlandstalig taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad hun hoofdverblijfplaats hebben.

Artikel 7

Zijn leden van de maatschappij van onderlinge bijstand :

- 1° alle leden van het 'Ziekenfonds 501' en van het 'Ziekenfonds 526' alsook de personen te hunnen laste;
- 2° alle leden van het 'Ziekenfonds 509', van het 'Ziekenfonds 516' en van het 'Ziekenfonds 527' alsook de personen te hunnen laste, die hun hoofdverblijfplaats in het Nederlandse taalgebied hebben;
- 3° alle leden van het 'Ziekenfonds 509', van het 'Ziekenfonds 516' en van het 'Ziekenfonds 527' alsook de personen te hunnen laste, die hun hoofdverblijfplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad hebben en die tot de Nederlandse taalrol behoren.

Artikel 9

Wordt van rechtswege als ontslagnemend beschouwd, het lid waarvan het ziekenfonds geen deel meer uitmaakt van de maatschappij van onderlinge bijstand of dat niet langer aangesloten is bij één van de in artikel 6 opgesomde ziekenfondsen of nog dat niet langer voldoet aan de in artikel 7, 2° en 3° voorziene voorwaarden qua hoofdverblijfplaats en/of taalrol”.

De goedkeuring wordt aan die artikelen onthouden op grond van het volgende motief :

"vanwege hun strijdigheid met het artikel 2, § 1, van de wet van 6 augustus 1990 omdat de dienst, aangeboden door de maatschappij van onderlinge bijstand, zich zonder uitzondering dient te richten tot alle leden van de

aangesloten ziekenfondsen. Tevens bevindt er zich een tegenstrijdigheid tussen de artikelen 3 en 7 (het artikel 3 heeft het immers enkel over het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, terwijl het artikel 7 er de voorwaarde 'behoren tot de Nederlandse taalrol' aan toevoegt). Hierbij dient opgemerkt dat het niet zeker is dat al deze personen van de ziekenfondsen 501 en 526 hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en tot de Nederlandse taalrol behoren. Tenslotte is het evenmin duidelijk of de ziekenfondsen bij de twee diensten moeten aangesloten zijn".

3.1.2.2. In het eerste middelonderdeel betwisten de verzoekende partijen dat de Controledienst de goedkeuring van de desbetreffende statutaire bepalingen kon weigeren op grond van artikel 2, § 1, van de wet van 6 augustus 1990, omdat dit artikel enkel een definitie beoogt te geven aan het begrip "ziekenfondsen".

Dit standpunt kan niet worden bijgetreden.

De door de verzoekende partijen in het middel geciteerde bepaling van artikel 2, § 1, van de wet van 6 augustus 1990 geeft weliswaar een definitie aan het begrip "ziekenfondsen", doch die definitie impliceert, gelet op het specialiteitsbeginsel, uiteraard dat een ziekenfonds alleen activiteiten kan uitoefenen die kaderen in die definitie.

Hieruit volgt dat de Controledienst wel degelijk vermag te weigeren statutaire bepalingen goed te keuren, welke strijdig zijn met het wettelijk omschreven streefdoel van ziekenfondsen, bijvoorbeeld omdat ze niet te verenigen vallen met de beginselen van "voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit".

3.1.2.3. In hetzelfde onderdeel van het eerste middel, evenals in het derde middelonderdeel, bestrijden de verzoekende partijen het standpunt van de Controledienst dat een uitsluiting van bepaalde leden van het ziekenfonds van bepaalde diensten, louter op grond van de "taalrol" waartoe zij behoren, niet te verenigen is met de voormelde beginselen.

Zij wijzen in dit verband op de parlementaire voorbereiding van de wet van 6 augustus 1990, waaruit blijkt dat de beginselen van solidariteit en onderlinge hulp niet uitsluiten dat een ziekenfonds diensten zou inrichten die zich enkel richten tot een bepaalde categorie van leden.

Daarbij wijzen de verzoekende partijen er echter zelf terecht op dat rekening dient gehouden te worden met de eventuele risico's.

Welnu, diezelfde partijen tonen op geen enkele wijze concreet aan welk verband bestaat tussen de modaliteiten en de wijze van organisatie van de thuisverzorging en het lenen van materiaal, enerzijds, en de taal die hun leden spreken, anderzijds. Zij brengen ook geen gegevens aan met betrekking tot de

verschillen in risico's naargelang de "taalrol" van hun leden. Uiteraard tonen zij dan ook niet aan dat er redenen zijn om personen die niet tot de Nederlandse "taalrol" behoren, van bepaalde diensten uit te sluiten. De bewering, in het derde middelonderdeel geformuleerd, dat "de coördinatie van de thuiszorg in toenemende mate wordt gecommunautariseerd" en "evolueert in twee snelheden" is al te vaag en niet concreet onderbouwd. Hetzelfde geldt voor de uitspraak dat "met de oprichting van MOB Vlaanderen de organisatie van de dienstverlening eerder (wordt) aangepast aan de communautarisatie met het oog op de waarborg van het financiële evenwicht dat hen wordt opgelegd voor elk product van aanvullende verzekering die zij aanbieden".

Nochtans mag van een vereniging die gesteund is op "voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit" verwacht worden dat zij in principe al haar leden, en in de eerste plaats zij die dit het meeste nodig hebben, toegang verleent tot al haar activiteiten en diensten. Wanneer dit om bepaalde redenen niet mogelijk of haalbaar is, dient zij dit concreet aan te tonen.

De rechtspraak van het Arbitragehof, waarnaar de verzoekende partijen in hun derde middelonderdeel verwijzen, betreft naar hun eigen zeggen enkel de mogelijkheid tot het toepassen van verschillende bijdragen, op grond van "objectieve" gegevens, niet de uitsluiting van bepaalde categorieën. Bovendien houdt die rechtspraak geenszins in dat de "taalrol" van de leden in dit verband een "objectief gegeven" is.

De Controledienst heeft dan ook terecht beslist dat de kwestieuze statutaire bepalingen strijdig zijn met o.m. het solidariteitsbeginsel dat ten grondslag ligt aan het statuut van de ziekenfondsen.

Het eerste middelonderdeel evenals het derde zijn bijgevolg ongegrond.

3.1.2.4. Het tweede middelonderdeel is ongegrond, omdat uit het EGUS-programma of -project, waaraan de verzoekende partijen refereren, helemaal geen gedragslijn in hoofde van de verwerende partij valt af te leiden.

Bovendien kunnen de verzoekende partijen zich niet met goed gevolg beroepen op het vertrouwens- of redelijkheidsbeginsel, wanneer is komen vast te staan bij de verwerping van het eerste middelonderdeel, dat dit gebeurt tegen een uitdrukkelijke wettekst in.

3.1.2.5. Het vierde middelonderdeel is gericht tegen overtollige motieven en kan bijgevolg niet tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

Overigens kan artikel 7 van de ontworpen statuten geenszins beschouwd worden als een "loutere precisering" van artikel 3, vermits artikel 3 geenszins personen die niet tot de Nederlandse "taalrol" behoren uitsluit, doch alleen een territoriaal criterium hanteert.

Het middel is bijgevolg in geen van zijn onderdelen gegrond;

3.2. Tweede middel

3.2.1. Standpunten van de partijen

Overwegende dat het tweede middel, en het verweer ertegen, als volgt luiden :

3.2.1.1. Het **tweede middel** is afgeleid uit de schending van artikel 11, § 2, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, en van het zorgvuldigheids-, het fair-play- en het vertrouwensbeginsel,

"Doordat, de Controledienst om onduidelijke reden stelt dat :

‘de artikelen 12, 13, 15 tot en met 18, vanwege hun strijdigheid met het artikel 8, § 1, van het Koninklijk Besluit van 5 oktober 2000 tot uitvoering van de artikelen 2, §§ 2 en 3, tweede lid, 14, § 3, en 19, derde en vierde lid, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, wat de maatschappijen van onderlinge bijstand, bedoeld in artikel 43 bis van dezelfde wet betreft.

Immers, de bepaling van de modaliteiten van de verkiezing van de afgevaardigden in de algemene vergadering van de maatschappij van onderlinge bijstand behoort tot de bevoegdheid van de onderscheiden aangesloten ziekenfondsen omdat het de algemene vergaderingen van deze ziekenfondsen zijn die de leden van de algemene vergadering van de maatschappij verkiezen

Terwijl, eerste onderdeel, de artikels 12, 13, 15-18 van de statuten de integrale weergave van de tekst van het KB van 5 oktober 2000 uitmaken en dus redelijkerwijze perfect in overeenstemming is met dit besluit.

Aangezien artikel 11, § 2, van de wet bepaalt dat de statutaire bepalingen slechts kunnen worden geweigerd indien deze strijdig zijn met de wettelijke en reglementaire bepalingen of indien deze het financieel evenwicht (van) de dienst in gevaar brengt, is het volkomen onduidelijk waarom de Controledienst deze artikels heeft geweigerd;

Ad probationem volstaat het de geweigerde artikels te toetsen aan het Koninklijk Besluit van 5 oktober 2000 :

° Artikel 12 van de statuten : de verkiezing van de vertegenwoordigers voor de Algemene Vergadering gebeurt per kiesomschrijvingen. Deze kiesomschrijvingen stemmen overeen met de afdelingen zoals bepaald in artikel 6, m.n. de verschillende organiserende ziekenfondsen.

Uit deze bepaling lijkt men toch moeilijk te kunnen afleiden dat de bepaling van de modaliteiten van de verkiezing van de afgevaardigden in de algemene

vergadering van de maatschappij van onderlinge bijstand NIET zou behoren tot de bevoegdheid van de onderscheiden aangesloten ziekenfondsen;

° Artikel 13 juncto 10 van de statuten :

'Binnen elke kiesomschrijving, verkiezen de leden die stemgerechtigd zijn, een aantal vertegenwoordigers dat in verhouding staat tot het ledental dat tot deze kiesomschrijving behoort, dit overeenkomstig artikel 10'.

Dit artikel komt overeen met artikel 4 van het Koninklijk Besluit;

° Artikel 15 :

'De leden worden hetzij per individuele brief, hetzij door middel van de publicaties bestemd voor de leden van de Maatschappij van Onderlinge Bijstand op de hoogte gebracht van de oproep tot de kandidaturen.

De leden die zich kandidaat willen stellen moeten hun kandidatuur per aangetekende brief richten aan de Voorzitter van hun ziekenfonds.

Ze beschikken daarvoor over een termijn van vijftien kalenderdagen te tellen vanaf de datum waarop de oproep tot de kandidaturen verzonden werd, de poststempel dient hierbij als bewijs, of vanaf het einde van de maand waarin de in de eerste paragraaf bedoelde publicaties hun toegezonden worden.

De Voorzitter van het betrokken ziekenfonds die vaststelt dat een kandidaat niet aan de voorziene verkiesbaarheidsvoorwaarden als bedoeld in artikel 5 voldoet, deelt hem per aangetekende brief zijn gemotiveerde weigering om hem op de lijst te plaatsen mede, binnen een termijn van vijftien kalenderdagen vanaf de dag na de datum waarop de kandidatuur verzonden werd, de poststempel dient hierbij als bewijs.'

Dit artikel komt overeen met artikel 6 van het Koninklijk Besluit;

° Artikel 16 :

'Wanneer het aantal kandidaten kleiner of gelijk is aan het aantal toe te kennen effectieve mandaten, dan worden deze kandidaten automatisch verkozen.'

Dit artikel komt overeen met artikel 7 van het Koninklijk Besluit;

° Artikel 17 :

'De vertegenwoordigers worden verkozen door de Algemene Vergadering van het betrokken ziekenfonds op basis van de lijst, opgesteld door de Raad van Bestuur.

Plaatsvervangende vertegenwoordigers kunnen onder dezelfde voorwaarden verkozen worden. '

Dit artikel komt overeen met artikel 8, § 1, en 2 van het Koninklijk Besluit;

Artikel 18 :
'De stemming is geheim. De kandidaten worden verkozen in volgorde van het aantal bekomen stemmen. Bij gelijkheid van stemmen tussen meerdere kandidaten voor het laatste toe te kennen mandaat, wordt het mandaat toegekend aan de oudste kandidaat'

Dit artikel komt overeen met artikel 9 van het Koninklijk Besluit;

Terwijl, tweede onderdeel, de Controledienst zijn beslissing op een zorgvuldige wijze dient voor te bereiden. Door de goedkeuring te weigeren van de artikels 12, 13, 15-18 van de statuten, terwijl deze quasi-identiek werden geformuleerd als hetgeen wordt voorgeschreven door het Koninklijk Besluit van 5 oktober 2000, schendt de Controledienst het zorgvuldigheidsbeginsel, op een wijze die enkel als verdragingsmanoeuvre in de besluitvorming kan worden gekwalificeerd.

Dergelijke wijze van handelen is bovendien in strijd met het fair play-beginsel. De onzorgvuldigheid waarmee de Controledienst de thans bestreden beslissing heeft genomen zonder daarbij op voldoende wijze te onderzoeken hoe de verzoekende partijen de aan hun wettelijk opgelegde verplichtingen hebben geïmplementeerd in de statuten van de MOB OSD Vlaanderen, is onverzoenbaar met de goede trouw en zorgvuldigheid waarmee dergelijke beslissingen moeten getoetst worden aan de wet. De fair play in de

relatie bestuurde en bestuur wordt hier niet gerespecteerd, daar bij het naleven van de wet niet de verwachte gevolgen worden verleend aan de bestuurde. De onzorgvuldigheid en schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, alsmede de schending van het fair play-beginsel, leiden er in concreto toe dat ook het vertrouwensbeginsel wordt geschonden, daar men in de rechtmatige verwachtingen die men put uit de naleving van de wet, gefnuikt wordt. Deze frustratie gegenereerd door de bestreden beslissing is manifest aanwezig. De aangehaalde beginselen van behoorlijk bestuur worden in de bestreden beslissing met de voeten getreden".

3.2.1.2. De **eerste verwerende partij** antwoordt :

"1. Het artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 is als volgt opgesteld :

'De afgevaardigden worden verkozen door de algemene vergadering van het betrokken ziekenfonds op basis van de lijst van de kandidaturen die geldig ingediend zijn'.

2. De voorgestelde ontwerpen voorzien geenszins dat de afgevaardigden worden verkozen door de algemene vergadering, aangezien de maatschappij daarentegen wordt verdeeld in kiesomschrijvingen (art. 12) en de verkiezing van de vertegenwoordigers toekomt aan de algemene vergadering van het betrokken ziekenfonds.

Het komt dus toe aan de algemene vergaderingen van de verschillende ziekenfondsen om de leden van de algemene vergadering van de maatschappij te benoemen.

Hieruit volgt dat het voorschrift van artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 niet wordt nageleefd".

3.2.1.3. De **tweede verwerende partij** verwijst naar de uiteenzetting van de eerste verwerende partij;

3.2.2. Bespreking

Overwegende dat de bovenstaande argumenten als volgt worden beoordeeld :

3.2.2.1. Het middel heeft betrekking op de weigering door de eerste verwerende partij om de ontworpen artikelen 12, 13 en 15 tot en met 18, van de statuten van de M.O.B. O.S.D. Vlaanderen, goed te keuren.

Deze bepalingen luiden als volgt :

"Kiesomschrijvingen :

Artikel 12

Met het oog op de verkiezing van de vertegenwoordigers voor de Algemene Vergadering, wordt de Maatschappij van Onderlinge Bijstand ingedeeld in kiesomschrijvingen die overeenstemmen met de afdelingen die op de datum van de verkiezingen erkend zijn overeenkomstig artikel 6 van deze statuten.

Een kiesomschrijving omvat alle leden met stemrecht (die deel uitmaken van deze omschrijving).

Artikel 13

Binnen elke kiesomschrijving, verkiezen de leden die stemgerechtigd zijn, een aantal vertegenwoordigers dat in verhouding staat tot het ledental dat tot deze kiesomschrijving behoort, dit overeenkomstig artikel 10."

Verkiezingsprocedure :

Artikel 15

De leden worden hetzij per individuele brief, hetzij door middel van de publicaties bestemd voor de leden van de Maatschappij van Onderlinge Bijstand op de hoogte gebracht van de oproep tot de kandidaturen.

De leden die zich kandidaat willen stellen moeten hun kandidatuur per aangetekende brief richten aan de Voorzitter van hun ziekenfonds.

Ze beschikken daarvoor over een termijn van vijftien kalenderdagen te tellen vanaf de datum waarop de oproep tot de kandidaturen verzonden werd, de poststempel dient hierbij als bewijs, of vanaf het einde van de maand waarin de in de eerste paragraaf bedoelde publicaties hun toegezonden worden.

De Voorzitter van het betrokken ziekenfonds die vaststelt dat een kandidaat niet aan de voorziene verkiesbaarheidsvoorwaarden als bedoeld in artikel 5 voldoet, deelt hem per aangetekende brief zijn gemotiveerde weigering om hem op de lijst te plaatsen mede, binnen een termijn van vijftien kalenderdagen vanaf de dag na de datum waarop de kandidatuur verzonden werd, de poststempel dient hierbij als bewijs.

Artikel 16

Wanneer het aantal kandidaten kleiner of gelijk is aan het aantal toe te kennen effectieve mandaten, dan worden deze kandidaten automatisch verkozen.

Artikel 17

De vertegenwoordigers worden verkozen door de Algemene Vergadering van het betrokken ziekenfonds op basis van de lijst, opgesteld door de Raad van Bestuur.

Plaatsvervangende vertegenwoordigers kunnen onder dezelfde voorwaarden verkozen worden.

Artikel 18

De stemming is geheim. De kandidaten worden verkozen in volgorde van het aantal bekomen stemmen. Bij gelijkheid van stemmen tussen meerdere kandidaten voor het laatste toe te kennen mandaat, wordt het mandaat toegekend aan de oudste kandidaat."

De Controledienst weigert deze artikelen goed te keuren, wegens strijdigheid met artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000, overwegende dat "de bepaling van de modaliteiten van de verkiezing van de afgevaardigden in de algemene vergadering van de maatschappij van onderlinge bijstand (...) tot de bevoegdheid (behoort) van de onderscheiden aangesloten ziekenfondsen omdat het de algemene vergaderingen van deze ziekenfondsen zijn die de leden van de algemene vergadering van de maatschappij verkiezen".

3.2.2.2. Artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000 tot uitvoering van artikel 2, §§ 2 en 3, tweede lid, 14, § 3 en 19, derde en vierde lid, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, wat de maatschappijen van onderlinge bijstand, bedoeld in artikel 43bis, van dezelfde wet, betreft, bepaalt dat de afgevaardigden verkozen worden door de algemene vergadering van het betrokken ziekenfonds op basis van de lijst van de kandidaturen die geldig ingediend zijn.

3.2.2.3. Het ontworpen artikel 12 deelt, "met het oog op de verkiezing van de vertegenwoordigers voor de Algemene Vergadering", de maatschappij van onderlinge bijstand in in "kiesomschrijvingen die overeenstemmen met de afdelingen die op de datum van de verkiezingen erkend zijn overeenkomstig artikel 6 van deze statuten". Uit dit laatste artikel vloeit voort dat de verschillende deelnemende ziekenfondsen moeten worden beschouwd als (bestuurlijke) afdelingen. Voorts wordt in artikel 12 bepaald dat een kiesomschrijving alle "leden met stemrecht (die deel uitmaken van deze omschrijving)" omvat.

Luidens artikel 13 zijn het, binnen elke kiesomschrijving, "de leden die stemgerechtigd zijn", die de vertegenwoordigers verkiezen.

Artikel 17 ten slotte bepaalt dat de vertegenwoordigers "worden verkozen door de Algemene Vergadering van het betrokken ziekenfonds".

Uit de samenlezing van de voornoemde statutaire bepalingen kan alleen besloten worden dat het wel degelijk de algemene vergaderingen van de betrokken ziekenfondsen zijn die de afgevaardigden verkiezen, weze het dat een en ander allicht kernachtiger en duidelijker kon zijn verwoord.

De artikelen 15, 16, 17 en 18 zijn een quasi letterlijke overname van de bepalingen van de artikelen 6 tot en met 9 van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000. Er valt derhalve niet in te zien hoe de Controledienst die bepalingen als strijdig met -weze het een andere bepaling van- dat besluit kan bestempelen.

Alleen artikel 17 van de statuten gaat verder, waar het stelt dat de vertegenwoordigers wel worden verkozen door de Algemene Vergadering van het betrokken ziekenfonds, doch dit "op basis van de lijst, opgesteld door de Raad van Bestuur". In de mate dat deze laatste bepaling kan geïnterpreteerd worden in die zin dat de raad van bestuur kandidaturen zou kunnen weren die geldig zijn ingediend, is zij, zoals de eerste verwerende partij voorhoudt, strijdig met artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 5 oktober 2000.

Het middel is dus gegrond, behalve wat de niet-goedkeuring van artikel 17 betreft;

3.3. Derde middel

3.3.1. Standpunten van de partijen

Overwegende dat het derde middel, en het verweer ertegen, als volgt kunnen worden samengevat :

3.3.1.1. In het **verzoekschrift tot nietigverklaring** stellen de verzoekende partijen dat de bestreden beslissing geenszins aangeeft dat het ontworpen artikel 22 van de statuten strijdig is met de wet dan wel het financieel evenwicht van de betrokken diensten in gevaar brengt. Zij voegen er aan toe dat geen enkele bepaling aan de Controledienst de bevoegdheid geeft om een opportuniteitscontrole uit te oefenen en a fortiori de goedkeuring te weigeren indien de Controledienst van mening is dat een artikel eerder thuishoort in een huishoudelijk reglement.

3.3.1.2. In de **memorie van antwoord** repliceert de eerste verwerende partij dat geen enkele wettelijke of reglementaire bepaling voorschrijft dat de werkwijze van de raad van bestuur in de statuten moet worden opgenomen. Er is derhalve niets dat zich verzet tegen het feit dat de goedkeuring kan worden geweigerd van dergelijke bepalingen.

3.3.1.3. De **tweede verwerende partij** sluit zich aan bij de argumenten van de eerste verwerende partij

3.3.2. Bespreking

3.3.2.1. Overwegende dat het niet goedgekeurde ontworpen artikel 22 als volgt luidt :

"Bij het begin van elke vergadering, duidt de Algemene Vergadering de personen aan die tijdens deze vergadering als stemopnemers zullen fungeren.

De besluiten van de Gewone en Buitengewone Algemene Vergaderingen worden vastgelegd in notulen, die naar de afgevaardigden worden verstuurd";

en dat de Controledienst haar goedkeuring hieraan onthoudt omdat die bepaling "eerder thuishoort in een huishoudelijk reglement" ;

3.3.2.2. Overwegende dat artikel 11, § 2, van de wet van 6 augustus 1990 bepaalt dat de statutaire bepalingen en hun wijzigingen door de Controledienst

slechts worden goedgekeurd indien deze niet strijdig zijn met de wettelijke en reglementaire bepalingen en indien deze het financieel evenwicht van het ziekenfonds of van de landsbond of van de betrokken diensten niet in het gedrang brengen; dat deze bepaling niet toelaat de goedkeuring aan statuten te onthouden om de enige reden dat ze eerder thuishoren in een huishoudelijk reglement; dat, hoewel de Controledienst het bij het rechte eind heeft waar ze stelt dat dergelijke bepaling in wezen niet in statuten thuishoort, het middel dus gegrond is;

3.4. Vierde middel

3.4.1. Standpunten van de partijen

Overwegende dat het vierde middel, en het verweer ertegen, als volgt zijn geformuleerd :

3.4.1.1. Het vierde **middel** is genomen uit de schending van artikel 9, § 1, 4°, van de wet van 6 augustus 1990,

"Doordat de Controledienst de artikelen 45 en 46 weigert goed te keuren daar deze overeenkomstig artikel 9, § 1, 4° van de wet van 6 augustus 1990 de diensten moeten vermelden alsook de voordelen die hierbij worden toegekend en de voorwaarden waaronder zij worden verleend;

Terwijl in voorbereidende werken van de wet van 6 augustus 1990 wordt bepaald dat artikel 9, § 1 beoogt 'de nodige duidelijkheid te verschaffen over de voordelen alsook over de door de leden verschuldigde bijdragen'.

De bedoeling van de wetgever was dus de nodige duidelijkheid te willen scheppen van wat nu juist de draagwijdte is van de aangeboden diensten. Krachtens deze wettelijke bepaling zou het dus onvoldoende zijn om enkel en alleen in de statuten te vermelden dat de maatschappij van onderlinge bijstand zowel een 'dienst sociale bijstand en coördinatie van de thuiszorg' als een 'uitleendienst van materiaal' aanbiedt.

In de onderhavige statuten wordt echter wél de nodige duidelijkheid geschept over de draagwijdte van de aangeboden diensten.

Het betreft enerzijds 'de organisatie of de ondersteuning inzake hulpverlening, begeleiding en assistentie van de sociale bijstand en de thuiszorg' en anderzijds 'de uitlening van nursing- en revalidatiemateriaal, alsook van personenalarmsystemen' en dit ten gunste van alle leden die aangesloten zijn bij de maatschappij van onderlinge bijstand en van de personen ten hunne laste.

Aangezien enerzijds, overeenkomstig het reeds aangehaalde artikel 11, § 2, de aangevochten weigering haar grondslag dient te vinden in hetzij een schending van de wet 6 augustus 1990 of haar uitvoeringsbesluiten dan wel dat de geweigerde statutaire bepaling het financieel evenwicht van de betrokken diensten in het gedrang brengt en anderzijds voldoende wordt aangetoond welke de draagwijdte van de dienst is, zodat er geen schending van artikel 9, § 1, 4° van de wet voorhanden is, voldoet de bestreden beslissing niet aan de bepaling van voornoemd artikel 11 van de wet 6 augustus 1990, hoewel in de beslissing zelf wordt gesteld dat dit artikel is toegepast".

3.4.1.2. De **eerste verwerende partij** antwoordt :

"1. Artikel 9 van de wet van 6 augustus 1990 bepaalt duidelijk wat de statuten moeten vermelden.

Het betreft meer bepaald de vermelding van 'de diensten die worden georganiseerd, de voordelen die worden toegekend en de voorwaarden binnen de welke ze worden toegekend'.

Minstens moeten de precieze voordelen toegekend aan de leden en de verplichtingen van hen worden verduidelijkt.

De enkele vermelding van de georganiseerde dienst kan niet volstaan.

Een uittreksel van de voorbereidende werken kan uiteraard niet de bovenhand hebben op de tekst van de wet.

2. Terzake kan het niet betwist worden dat de artikelen 45 en 46 van de tot goedkeuring onderworpen statuten in gebreke blijven precies de voordelen waarvan sprake te definiëren ('organisatie en coördinatie van alle soorten van sociale bijstand en thuiszorg', 'activiteit voor het uitlenen van nursing- en revalidatiemateriaal').

Van zodra de eenvoudige vermelding van het type georganiseerde dienst niet kan volstaan ten aanzien van de vereisten van het artikel 9, § 1, 4° van de wet, zijn de kritieken van verzoekende partijen ontdaan van elke gegrondheid";

3.4.1.3. De **tweede verwerende partij** verwijst naar de memorie van de eerste verwerende partij;

3.4.2. Bespreking

Overwegende dat de bovenstaande argumenten als volgt worden beoordeeld :

3.4.2.1. De niet goedgekeurde artikelen 45 en 46 luiden als volgt :

"Artikel 45 - Dienst Sociale bijstand en coördinatie van de thuiszorg
(Nr. van de classificatiecode : 30)

De dienst heeft de organisatie of de ondersteuning tot doel van hulpverlenings-, begeleidings- en assistentieactiviteiten via de organisatie en de coördinatie van alle soorten van sociale bijstand en thuiszorg ten gunste van alle leden die aangesloten zijn bij de maatschappij van onderlinge bijstand en van de personen te hunnen laste.

De dienst kan deze opdrachten vervullen ofwel met eigen middelen, ofwel door samenwerkingsakkoorden te sluiten met derden.

Artikel 46 - Uitleendienst voor materiaal
(Nr. van de classificatiecode : 32)

De dienst verzekert de ontwikkeling van een activiteit voor het uitlenen van nursing- en revalidatiemateriaal, alsook van personenalarmsystemen.

Deze dienst is verplicht voor alle leden van de maatschappij van onderlinge bijstand, die bijdragen betalen aan de aanvullende verzekeringsdiensten van één van de in artikel 6 opgesomde ziekenfondsen.

De dienst kan rechtstreeks georganiseerd worden door de maatschappij van onderlinge bijstand, of ingericht worden door toedoen van met derden gesloten samenwerkingsakkoorden".

De goedkeuring wordt geweigerd "vanwege hun strijdigheid met het artikel 9, § 1, 4°, van de wet van 6 augustus 1990".

Deze laatste bepaling schrijft voor dat de statuten "de diensten welke worden georganiseerd, de voordelen die hierbij worden toegekend en de voorwaarden waaronder zij worden verleend", dienen te vermelden.

3.4.2.2. Met de verwerende partijen dient te worden vastgesteld dat de ontworpen artikelen 45 en 46 niet concreet bepalen welke voordelen precies worden toegekend, en onder welke voorwaarden dit gebeurt.

Een algemene omschrijving van de soorten van diensten die worden georganiseerd volstaat in casu niet.

Het middel is dus ongegrond,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 4 februari 2002 van de Raad van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen in zoverre de goedkeuring wordt geweigerd van de artikelen 12, 13, 15, 16, 18 en 22 van de ontworpen statuten van de maatschappij van onderlinge bijstand OSD Vlaanderen.

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 4.

De kosten van het beroep, bepaald op 875 euro, komen ten laste van de Belgische Staat.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tien oktober tweeduizend en twee, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.